

Ludiko gora berak

Aurtengo urte onek bake-itxura obiak daka. ¿Zelan idazten doguzan itzok? Ara geure berbaon zegatjia ta zijuak. Aspaldi onetan Laval jaunak zegun andijak darabiltz bake-aldez. Kortiak Itxita dagozan aldijon, be, atsedeneik eztatu artzen. Ginebra'ko Bartzarkiak batera jokatu nairik dabil, baina bitartean Doitzteri'ek eta England'ek eurenak egin deroze. Aspaldion ikusi dakeguz azkenengo lateri bi oniek alkaren arteko artu-emonetan. Doitzteritarok bate-zale dabil eta oretarako ingalandarafkin alkartu nai dira. France'k bil-durez ikusi daruaz izketaldi oseik.

France eta Englanden alkartsasunak Europa'ko bakia zaintzen dute; politika gustiña gurpil ofetan dabil ibili. Doitzteri uleteri eta-de Albion'egaz? Izparingi doistarak idazten dabenzabakiak egin gura dabez France'gaz; onen antzeko gurariak ete-daukoz lateri onek? Abisini-Itali arteko gudea dela ta-eztala, apurun bat otzitzu dira England eta France. ¿Noren eruz? France'k karta bi daukoz eskugetan: Itali'rekin, be, aizkide ihan nai leuke; England'en aizkidetasuna biafr-biafrua yako.

Doitzteri'ekin baliak egitekuan Yugoslavia eta Balkanes-aldietako lateri-jekas asasifikat eite-litzake? Englanden gura daunez, eskugetak azke itxiko dautsez Doitzteri'ri, batez, be, sorakidain. Europa onentzat bake-aldi barriak etorriko eta-dira iru lateri orien itunbenakaz?

Tokirik txafnean Itali dago. Doistarak laguntza eukiko ebakuan bixi-ian da, baina gauzak adautuen dira. Ondo baño obeto dakiye lateri gustiak England'egaz dabiltsanak, bida onez dabiltsala. Aurtengo urte onek bake-itxurak daka bezintzat. Zer jazoko eta eztakigu, biafr France, England eta Doitzteri'ren ordezkari a aginfarrik alakfekin izketaldi liziaz egin deroze. Irurak batuko diran egunian, gudu bildurik eza ixango.

Goizparkeri-atzalpenak

Irakuskunde-jaya

GOIZPARKIA

Josu Erode bakaldunaren egunetan Jedefi'ko Betelenen jayo zalarik, ara, ekaldetik jakitunak etofi ziran Jerusalen'era; eta onan ifaunaren leben: "Nun dogo jayo dan judafern bakalduna? Ekaldian bere ixara ikusi bai 'dogu; eta hera jauresten gatos". Ori entzunaz, Erode bakalduna nasi egin zan, bata Jerusalen osua be. Eta jaunari nagusi gustiak eta jadofia idazliai batzaldu, Kisto mun ejoteko zan itautsuen. "Jedefi'ko Betelenen, erantzun leutsaen eurek, iragariak aulan idatzia biabeban: Eta 1, Betelen, Jedefi'ko urrioi, Jedefi'ko urri nagosijenetarik txikilean ezaez, beintzat, Ixafel nire ejifa jauniko daun zuzendarria eugandik urtengo da-ta". Arian, Erode'k jakitunari ixlera det-egun, eta agiri yaken ixarafan aildiaz arduratsun ifaunden leutsen. "Eta Betelen'era igori leuzan, onan esanik: "Zuaze, ta arduraz galderu eiukezta umagazko izpara, eta idorotuak, iragaskidazube neurri, be, jauresten nuakentzat". Arelik bakaldunaren uara aitutia, juri egin ziran; eta era, ekaldian ikusi leben ixara auñez lualdien (juak), umia leguaneko ganera eldu ta bertan lotu-antre. Era ixara ikusiki, pozor andiz pozu ziran. Eta etze-bafu saftu zilariala, umia Miren bere amearekin idoro leben; eta auzpezturik jauresti, ta euren altxof-kutxaek zabalduta, uria, ikedatzia ta lefdamia bezuza-egun leutsaean. Eta Joldaldean Erode gana ez itxulteko erantzuna asturik, beste bi-dez egin leben euren erijetara. (Matai, 2, 1-12).

ATZALPENAK

Jakingariak.—Erosia jayotzerakuan Jedefi'ko agintari atzeritarra ixango zala, antxitifak iragarri leguan; eta ain zuzen be, Erode bakalduna juda barik idumatarra zan. Bakalduntza er-omatarak lagun jadetsi leben; eta le-nengotan, judafai atsegir - ixatien, Jerusalen'go jauretxia afigarriko bariztan ta amatu leben; geruago, bafiz, li-xunkeri ta ankerkerieta jo leban, bera ixena fotogari egiañik.

Zenbat za nundafak ziran ekaldetik jakitunak? Batin (ziu) eztakigu. Iru ziralak ustia zabaldu da; eta kaldatak, edo persitarak, edo arabitafak bide-ziran.

Betelen'era noiz eldu ziran, be, eztakigu: batzunen gardiz, Miren'aren garbi-kunde-ostetxuban; besterenez, urtebetet edo gevoig igazifikatuan.

Ixarafitakuntz aundikijkak ziran; bu-kaldun edo gixell-buru be, bai, ufián. Geruago Tomás beldubak ugutzau leu-zala ta gotzain zinopean ikan ziralda dirausku antxitifako aselak.

Iru jakitunak.—Eredio bikañak do-gez: ekaldian, bidian, Petelen'.

Ekaldian agertu zan ixaf barija Ba-lan'ek behola tragafiga zan, eta Eros-aren jayotzakuntza likutan. Iru jakitunak, ixafa ikusi lehenetko, Erosie jayo-parrak jauresten juteko dey nabieta leben euren baribetan; eta berrialia amoregirik, biderako gertu ziran, bi-dallidunen luziaz-ka ikaratu baga.

Bijotz-bafu nabatu daruaguazun goi-devat; auzpezturik ete-dautsegua guk? Oldez entzuten eta-de-doguz?

Bidian jarrigi lebezian sostofak ador-zen'gotu, Jerusalen'era eldu ziran jakitunak; eta ordurra bide-rakuste ixan yaken ixafa itxaldu egin zalarik, "Nun dogo jayo dan judafern bakalduna?", itaudu leben. Betelen'era ikusun, bafiz, ostera ixara agertu ta aufez mafakien:

Geuk eta donokra-bidez aufera egiteko, edozenbat soñor ta eragozide gotu biariko doguz, ta zalaniza-alde-ten jaunaren orekzual itaundu. Ofe-riko jardunezkerio, bafiz, gol-argiak ezaitsku its-emon.

Betelen'era iru jakitunak Josu Miren bere Amearrek idoro, ta auzpezturik jauresti leben. Airen z'hemesen bixixa ta mafasun berua? Umetsu a Urtz'ren Seme altzina zala zifetzi, ta euren jaun eta Jabe'tzat artu leben. Jaungoia'k bere Semia argiro irakutsi leuen, eta irakuskunde onek jakitunen jotsak pozoz aundiz bete leuzan.

Euzkadi-saltzaleen Orratza

Saltzalientzat
Lko. BAT
Sanurri berezia'

Legazpi, 10'an. - Urrut. 13.777. - Donostia

Gayak

BAKALDUN DEUNAK

Bakaldun deunen eguna da. Eta Bakaldun deunen jostalubei itxaroten da-gozan mutliko bakunak, sutonduan onak berotutene dagun atitatzxi zafaren on-dora uferatu dira, ta euren atitatzxi ipuin esailari, ipuin-esku asl.

— Ipuna gura doize, mutilik? — Atifa zafak itandu dautse. — Ipuin-zale

ba-zarie, ba, irakatsi aundioko ipuin bat edestuko dautzubek. Gaur gabian Bakaldun deunak, kistaf - efi gustiak ikeftuko dabezela, bai-edo dakinibar. Eurak bixi diran lulafde urunetutik urten, eta ludije arakatu barik, urt bat be eztabe izten, ba. Kistaf txafal bixi diran etxietan, bafia, geratu be eztira egiten, txaraf bertan-beri lagata aurrera juan bafio. Eta ordez, Goizkaren lotsa ona gordetan dakiyen umetxubena eztobuz, aurdunab ulertuko dozube. Niretzako tamalgarafia dana, Zubentzako ez-edo da, ba. Eta Zubentzako tamalgarafia dana, niretzako ez am tamalgarafia. Ipuin onetako benetako tamalgarafia, euzkeraz jakin ezelabalo bezuza barik eten euzko-mutliku aberi-elerik ez Jakitua zan, ba, Euzkadi'n, geure euzko-aberri mate onetan, euzkeraz eztakian euzko-mutliku bafar bat ixatia, tamalgarafia gustiak artian tamalgarajena dalako.

— Eta Bakaldun deunak, atitatzxi, Juan-egun ziran?

— Bai, enetxubak, Juan-egun ziran. Edura gotik bera mara-mara zala, buru-si aundioko burubetan imifi ebezan, eta bezez zamatu-zamatu eginda lu-di osuari bira-emoten juan ziran. Eta Euzkadi'n itzurten ziranian, euzkotafon ikuntza zoragarbia dan euzkerare, Euzkadi'n azkenengo mugan laga eben, eta eurak eldu ziran aberifiko ikuntza arta.

— Bezuza barik geratu zan muti-kuak, iñegak asko egingo eben, ba, atitatzxi...

— Bai, enetxubak, arek negafak-ne-gaf egin ebañan. Beste laguntza bijak, euzkotaf biroz tunten antzian, erukifitx egin yakazan, bafia, ta euren bezezutatu-ikrugabe zatija esku eutsotzen. Mutliko aberatsak, gixon eldubak da-ben baxen goso aundieta ta ixugarizkien bijotza eben, bafia, ta jazotan ka-naren zoritzaf gus-tila ulertu eban. Eta une atistik asita euzkerea sakonki adiralduteko asmu sendua artu eban. Euzkadi'n gatzatzeko bixitzea emon bafia ba eben be, bizitzea emotekoa ger-tau zan, bafia bere ogasunetik azkenengo txaku-txikirako gus-tila ezeban ixo-teko ne.

— Eta eiderdar idatzi ebanari, atitatzxi? — umetxubak itandu eutsotzen.

— Arren idazkirkir irakuri be ezeben egin. Bakaldun deunak, ipuin onen aste-keren esan dautzubetan lez, Euzkadi'n eldu ziran; iru mutliku imini eutsezan otzaratzubetara begiratu eben, eta euretan aukitu ebezana idazkitzak jaso be.

Idazkatzak uratu ta bafukuak atara ebezenian, iraku-ten-asi ziran. Gaztelera-kuari, gaztelera-egualako, ja-monito be eztuezeno egin. Euzkeraz idatzia egoen ziran bijak, ostera, aferatz irakuri ebezana, eta euretan aukitu ebezana idazkitzak jaso be.

— Eta eiderdar idatzi ebanari, atitatzxi? — umetxubak itandu eutsotzen.

— Arren idazkirkir irakuri be ezeben egin. Bakaldun deunak, ipuin onen aste-keren esan dautzubetan lez, Euzkadi'n eldu ziran; iru mutliku imini eutsezan otzaratzubetara begiratu eben, eta euretan aukitu ebezana idazkitzak jaso be.

— Eta eiderdar idatzi ebanari, atitatzxi? — umetxubak itandu eutsotzen.

— Bai, enetxubak, arek negafak-ne-gaf egin ebañan. Beste laguntza bijak, euzkotaf biroz tunten antzian, erukifitx egin yakazan, bafia, ta jazotan ka-naren zoritzaf gus-tila ulertu eban. Eta une atistik asita euzkerea sakonki adiralduteko asmu sendua artu eban. Euzkadi'n gatzatzeko bixitzea emon bafia ba eben be, bizitzea emotekoa ger-tau zan, bafia bere ogasunetik azkenengo txaku-txikirako gus-tila ezeban ixo-teko ne.

— Bezuza barik geratu zan muti-kuak, iñegak asko egingo eben, ba, atitatzxi...

— Bai, enetxubak, arek negafak-ne-gaf egin ebañan. Beste laguntza bijak, euzkotaf biroz tunten antzian, erukifitx egin yakazan, bafia, ta jazotan ka-naren zoritzaf gus-tila ulertu eban. Eta une atistik asita euzkerea sakonki adiralduteko asmu sendua artu eban. Euzkadi'n gatzatzeko bixitzea emon bafia ba eben be, bizitzea emotekoa ger-tau zan, bafia bere ogasunetik azkenengo txaku-txikirako gus-tila ezeban ixo-teko ne.

— Bezuza barik geratu zan muti-kuak, iñegak asko egingo eben, ba, atitatzxi?

— Bai, enetxubak, arek negafak-ne-gaf egin ebañan. Beste laguntza bijak, euzkotaf biroz tunten antzian, erukifitx egin yakazan, bafia, ta jazotan ka-naren zoritzaf gus-tila ulertu eban. Eta une atistik asita euzkerea sakonki adiralduteko asmu sendua artu eban. Euzkadi'n gatzatzeko bixitzea emon bafia ba eben be, bizitzea emotekoa ger-tau zan, bafia bere ogasunetik azkenengo txaku-txikirako gus-tila ezeban ixo-teko ne.

— Bezuza barik geratu zan muti-kuak, iñegak asko egingo eben, ba, atitatzxi?

— Bai, enetxubak, arek negafak-ne-gaf egin ebañan. Beste laguntza bijak, euzkotaf biroz tunten antzian, erukifitx egin yakazan, bafia, ta jazotan ka-naren zoritzaf gus-tila ulertu eban. Eta une atistik asita euzkerea sakonki adiralduteko asmu sendua artu eban. Euzkadi'n gatzatzeko bixitzea emon bafia ba eben be, bizitzea emotekoa ger-tau zan, bafia bere ogasunetik azkenengo txaku-txikirako gus-tila ezeban ixo-teko ne.

— Bezuza barik geratu zan muti-kuak, iñegak asko egingo eben, ba, atitatzxi?

— Bai, enetxubak, arek negafak-ne-gaf egin ebañan. Beste laguntza bijak, euzkotaf biroz tunten antzian, erukifitx egin yakazan, bafia, ta jazotan ka-naren zoritzaf gus-tila ulertu eban. Eta une atistik asita euzkerea sakonki adiralduteko asmu sendua artu eban. Euzkadi'n gatzatzeko bixitzea emon bafia ba eben be, bizitzea emotekoa ger-tau zan, bafia bere ogasunetik azkenengo txaku-txikirako gus-tila ezeban ixo-teko ne.

— Bezuza barik geratu zan muti-kuak, iñegak asko egingo eben, ba, atitatzxi?

— Bai, enetxubak, arek negafak-ne-gaf egin ebañan. Beste laguntza bijak, euzkotaf biroz tunten antzian, erukifitx egin yakazan, bafia, ta jazotan ka-naren zoritzaf gus-tila ulertu eban. Eta une atistik asita euzkerea sakonki adiralduteko asmu sendua artu eban. Euzkadi'n gatzatzeko bixitzea emon bafia ba eben be, bizitzea emotekoa ger-tau zan, bafia bere ogasunetik azkenengo txaku-txikirako gus-tila ezeban ixo-teko ne.

— Bezuza barik geratu zan muti-kuak, iñegak asko egingo eben, ba, atitatzxi?

— Bai, enetxubak, arek negafak-ne-gaf egin ebañan. Beste laguntza bijak, euzkotaf biroz tunten antzian, erukifitx egin yakazan, bafia, ta jazotan ka-naren zoritzaf gus-tila ulertu eban. Eta une atistik asita euzkerea sakonki adiralduteko asmu sendua artu eban. Euzkadi'n gatzatzeko bixitzea emon bafia ba eben be, bizitzea emotekoa ger-tau zan, bafia bere ogasunetik azkenengo txaku-txikirako gus-tila ezeban ixo-teko ne.

— Bezuza barik geratu zan muti-kuak, iñegak asko egingo eben, ba, atitatzxi?

— Bai, enetxubak, arek negafak-ne-gaf egin ebañan. Beste laguntza bijak, euzkotaf biroz tunten antzian, erukifitx egin yakazan, bafia, ta jazotan ka-naren zoritzaf gus-tila ulertu eban. Eta une atistik asita euzkerea sakonki adiralduteko asmu sendua artu eban. Euzkadi'n gatzatzeko bixitzea emon bafia ba eben be, bizitzea emotekoa ger-tau zan, bafia bere ogasunetik azkenengo txaku-txikirako gus-tila ezeban ixo-teko ne.

— Bezuza barik geratu zan muti-kuak, iñegak asko egingo eben, ba, atitatzxi?

— Bai, enetxubak, arek negafak-ne-gaf egin ebañan. Beste laguntza bijak, euzkotaf biroz tunten antzian, erukifitx egin yakazan, bafia, ta jazotan ka-naren zoritzaf gus-tila ulertu eban. Eta une atistik asita euzkerea sakonki adiralduteko asmu sendua artu eban. Euzkadi'n gatzatzeko bixitzea emon bafia ba eben be, bizitzea emotekoa ger-tau zan, bafia bere ogasunetik azkenengo txaku-txikirako gus-tila ezeban ixo-teko ne.

— Bezuza barik geratu zan muti-kuak, iñegak asko egingo eben, ba, atitatzxi?

— Bai, enetxubak, arek negafak-ne-gaf egin ebañan. Beste laguntza bijak, euzkotaf biroz tunten antzian, erukifitx egin yakazan, bafia, ta jazotan ka-naren zoritzaf gus-tila ulertu eban. Eta une atistik asita euzkerea sakonki adiralduteko asmu sendua artu eban. Euzkadi'n gatzatzeko bixitzea emon baf